

CUỘC ĐỜI VÀ CÁI ĐẸP CỦA VĂN CHƯƠNG.

(Bút ký TTBG) Bài 5.

Một lần, có anh bạn (chuyên viên tâm lý) đến thăm, nhìn ra tâm trạng hoảng loạn ngơ ngác của tôi, đã khuyên rằng:

“Chị nên buông bỏ hết quá khứ để nhìn mà sống trong hiện tại và tương lai.”

Hơn một tiếng đồng hồ, tôi ngồi nghe, không nói. Đến khi anh cạn lời, tôi mới đáp:

“Với quá khứ, tôi chỉ giữ những cái đẹp, còn thì xóa bỏ hết đi mọi cái xấu... Lấy ví dụ, hai đứa học trò học với tôi trong cùng thời gian, đứa đối đãi bằng ân tình thầy trò thì mỗi khi nhớ lại, tôi thấy lòng rung động theo kỷ niệm những buổi dạy nó, còn đứa kia bạc bẽo, nghĩ đến tên là tôi đã vội xóa khỏi tâm trí liền. Cả hai đều cùng học một thời gian quá khứ chứ nào đứa trước đứa sau. Nhờ nghĩ vậy mà tôi vẫn yêu nghề truyền dạy cho kẻ khác cái Biết của mình, chẳng phải vì đứa bạc bẽo mà ghét nghề dạy học.”

Về mặt anh ta trông tuông suy nghĩ.

Tôi tiếp:

“Điều nói trên ứng dụng trên đủ mọi mặt tâm tư và đời sống, như vậy là tôi lạc quan chứ đâu nào bi quan. Ba điều tôi đeo đuổi suốt đời là Chân Thiện Mỹ. Thì Chân và Thiện, tôi đã

và vẫn đang có. Còn Mỹ, cái Đẹp, thú thật, càng về sau tôi càng thấy bi quan tìm không ra. Trong khi tất cả mọi người chung quanh đều đi lên phía trước một cách rất thực dụng, chối bỏ quá khứ, thì tôi lùi lại phía sau, ôm ấp quá khứ. Lối hành xử này nói lên ý nghĩa gì? Tôi đi tìm cái Đẹp nhưng không thấy, nên cách hay nhất để tự sinh tồn là chui vào ẩn trong quá khứ đẹp với những trải nghiệm tích tụ xưa nay. Bây giờ bảo buông bỏ hết, tôi sẽ không còn gì bầu víu và sẽ không thoát được cái chết.”

Chuyện nói trên chỉ là một ví dụ.

Lắm kẻ bảo tôi “điên, hoang tưởng, lạc hậu”, tôi mặc kệ! Có cái “hậu” cho mình “lạc vào” cũng còn may! Trong hiện tại này, tôi đã mất gần như tất cả; nhưng trong chữ nghĩa, tôi vẫn còn và còn hoài cái Đẹp. Cái Đẹp dẫn đi từ lòng chung thủy, ngoi lên ngạo nghễ từ đống rác phản bội của con người. Tôi biết mình may, và giàu. Lại điều rằng chưa bao giờ tôi nghĩ mình “nghèo” trong cuộc sống mấy chục năm. Chữ “nghèo” (theo chiều sâu) là chữ không hề có trong bộ tự điển trí nhớ.

Ghi xuống ở đây vài (trong vô số) mẫu thư rất đẹp của độc giả, những kết quả đơn sơ nhưng chân thành được nhận TỪ Văn Chương, như lời minh chứng cho điều vừa viết.

***/ Thư Nguyễn Văn Hùng (Hà Nội).**

Thư cô Bông Giấy,

Nhà văn Nguyễn Khải tới gần cuối đời mới quyết định “đi tìm cái tôi đã mất”. Còn cô, cô không làm mất đi bản ngã của đời mình ngay giữa thời còn nồng nặc mùi chiến thắng. Ngay đạo sau 30/4/1975, quả đấm thép có thể nện xuống bất kỳ ai mà cô vẫn hiên ngang tiến bước qua tiếng violon giữa lòng Sài Gòn thì rõ ràng điều đó không phải ai cũng làm được.

Chúc cô trong tâm hồn luôn rực sáng ngọn lửa của tình yêu thương.

***/ Thư Nguyễn Thị Bích Hạnh.**

Send: Sept. 22/2016.

Sub: Cú Finale Lơ Lửng Của Một Bản Đàn.

Cảm ơn chị BG. Bài viết rất hay và thật xúc động!

Em là người Nghệ An. Em đã có 7 năm sống ở Dalat nên giờ xa Dalat, lòng em lúc nào cũng nhớ thương mảnh đất lạ lòng kia.

Biết chị về Dalat mở quán café, em mừng cho chị. Mong chị, khi không muốn viết văn thì còn có tiếng đàn để giải bày tâm trạng. Em thích một người phụ nữ có thể giới nội tâm sâu sắc và rất cô đơn như chị.

Thuở trước, tình cờ em lang thang trên mạng và đọc chị. Sau đó biết chị qua một người quen. Biết âm thầm vậy thôi. Biết rằng chị rất yêu mẹ, yêu chồng, yêu con. Và cuộc đời chị cũng lắm gian truân. Nhưng em thích cái riêng của chị. Cái cõi riêng đó nó không lẫn với ai, kể cả trong văn chương, luôn trong cuộc sống đời thường.

Từng học 7 năm ở Dalat, chuyên ngành Văn, nhưng em không có được cái tài hoa như chị. Nếu em có được nhiều tài giống chị, dù em không có bạn thì ít ra cũng có Văn Chương và Âm Nhạc làm bạn. Thế là đủ!

***/ Thư Hạnh Nguyễn.**

Chị BG hãy giữ gìn sức khỏe, đừng dùng thuốc ngủ nữa. Cũng đừng thêm nghĩ đến nỗi buồn, cái gì rồi cũng qua, còn sống tới lúc nào hãy vui lúc đó chị ạ. Em nghĩ chị rất may khi có Âm nhạc và Văn chương kề cận. Chị vượt qua được những quãng đời không vui là nhờ vào hai gia tài quý giá đó. Chị nhớ ăn ngủ đều đặn nha chị, em thấy nhiều người thương và lo về chị lắm (trong đó có em). Chị là người có Tâm. Được làm người thân của chị là một may mắn và nên trân trọng.

***/ Thư Diễm Châu, Nha Trang,
gửi ngày 14 tháng 4, 2021 lúc 19:02.**

Chị Thu Vân ơi,

Đọc bản văn về cuộc chia tay giữa chị với ông TNH, chưa khi nào em cảm nhận được nỗi buồn thấm đẫm như vậy từ một bài viết. Mỗi lần đọc bài chị, em đều khóc. Không phải khóc vì u buồn mà khóc vì những cảm xúc rất đẹp từ chữ nghĩa chị mang lại, những giọt nước mắt có hình viên kim cương.

Chị ơi, cầu mong cho chị đừng có bị gì hết trong mùa đại dịch. Một người sống đến cận kiệt với mọi người như chị thì không thể chịu

thêm một đau khổ nào nếu như Thượng Đế có lòng công bằng.

***/ Thư Trịnh Ngọc Anh, Minnesota,
Hoa Kỳ.**

Thưa cô Bông Giấy,

Làm cách nào để con có thể mua được quyển Nước Chảy Qua Cầu?

Mùa thu năm 1995, chuẩn bị đi Mỹ, có một người bạn tặng con quyển này. Quyển sách bị công an tịch thu, họ giấu đi. Một cách tình cờ, người bạn con có được và chúng con chuyển tay nhau đọc. Con đã đọc đi đọc lại tác phẩm suốt một thời gian dài. Khi đó, Nước Chảy Qua Cầu trở thành một nỗi ám ảnh trong con về cuộc đời một nghệ sĩ và bao thân phận người Việt đang sống lưu vong. Con mang NCQC theo trong hành trang. Sang Mỹ, một người bạn khác thích quá, lấy luôn cô ạ. Con có ý tìm cô nhưng vì cuộc sống bận rộn nên mãi hôm nay mới có cơ hội này để viết đến cô. Con rất ái mộ cô qua những tác phẩm.

Cô ơi, xin cô giữ gìn sức khỏe. Con không biết tuổi đời của cô nhưng bởi có bà di cũng trải qua thời gian khó khăn ở Sài Gòn trong thập niên 1980 nên mạo muội gọi cô là Cô. Phần con đã gần 49 cô ạ. Ngày Sài Gòn chìm trong binh biến thì con chỉ mới 5 tuổi. Đọc Nước Chảy Qua Cầu mà tưởng như đang đọc lại giai đoạn chuyển biến quan trọng đau buồn của lịch sử.

Con rất thương những lời vàng ngọc của cô, từng lời cô viết cứ theo con mãi suốt 20 năm xa xứ. Con cũng thương cô. Văn là người. Trên từng con chữ đều mang cả nỗi niềm của cô. Tình thương, con nói rất tự nhiên trong cảm xúc tuôn trào khi đọc. Con rất vinh hạnh được đối đáp qua tin nhắn với một cây bút tài hoa. Và cảm ơn Facebook đã là nhịp cầu chuyên chở những tâm tình ái mộ của con và độc giả gửi đến cô.

Cô ơi, người bạn con đã lấy quyển sách, không trả. Xin cô cho con mua lại quyển đó và một số tác phẩm khác? Con cảm ơn cô trước. Không biết tại sao con không muốn đọc cô qua Facebook. Con chỉ muốn có được quyển NCQC trong tay để giữ gìn như một báu vật. Thương cô.

***/ Thư Nguyễn Văn Hùng (Hà Nội).**

Sent: October 27, 2019.

Subject: Những Con Chữ Dịu Dàng.

Quả thật, con hồi hộp, quần quai theo mạch cảm xúc Cô viết. Sau đó lại được thưởng thức cách viết rất trang trọng, tinh tế và rất tôn giáo từ Tài Hoa Mệnh Bạc của Cô.

***/ Thư anh Văn Quang**

(tác giả Chân Trời Tím), Sài Gòn.

Sent: Sunday, August 21, 2016 1:51 AM

Subject: Cú Finale Lơ Lửng Của Một Bản Đàn.

Chị Bông Giấy thân,

Hôm qua sau một trận ốm tưởng chết, sau một châu café với bạn chỉ cách nhà 30m, leo cầu thang chung cư về đến nhà là nôn mửa, nằm lãn quay, bà xã tôi cuống cuồng tính đưa đến bệnh viện ngay. Nhưng tôi sợ bệnh viện lắm rồi dù chỉ đến để chích nước biển và đấm cho khỏe lại, tôi nhất quyết không đi, cứ nằm thõ, suốt ngày không ăn gì. Đến tối cố ăn một chút cơm với thịt chà bông mua ngoài tiệm; ăn được, ngủ được, lại khỏe.

Tôi vẫn là thứ "không sợ chết", cái chết chẳng qua chỉ là thứ bỏ đi, ai cũng gặp. Tôi hoàn toàn bình tĩnh trong mọi hoàn cảnh, không than phiền không trách móc ai bởi tôi đã tự chọn con đường ấy ngay từ khi từ chối đi Mỹ theo diện HO và sau này một bà vợ cũ bảo lãnh, một bà về tìm đòi đưa tôi đi để con có bố (chúng tôi chỉ có một đứa con gái chung duy nhất, nó muốn có bố. Nó đã từng đưa chồng con từ Cali về thăm tôi.)

Sở dĩ nói chuyện này là bởi suốt buổi chiều nay khi tỉnh táo đọc hết bài Cú Finale Lơ Lửng Của Một Bản Đàn của chị BG, tôi thấy có điểm giống chị BG về tính cách và lòng đam mê một cái gì đó. Ở chị BG là "Âm Nhạc và Tình Yêu"; còn ở tôi là "cuộc đời viết lách suốt hơn 60 năm không ngừng nghỉ" dù bão táp sẵn sàng vây bủa. Tôi không vượt qua nỗi sợ hãi mà chính nó phải lẻo đẻo theo sau tôi, một thứ đàn ông chỉ biết đi tới mà không đi lui bao giờ.

Tôi đã save 2 bài này để thỉnh thoảng đọc lại, tìm thấy "cái gì như chính mình trong đó",

và “thấy có một người bạn đúng nghĩa là bạn.”

Mong được gặp lại chị BG.

(Đọc đến đoạn cuối mới biết hiện chị BG đang ở Mỹ chứ chưa về VN.)

***/ Thư nhà văn Văn Thanh**

(San Francisco).

Sent: Thứ Ba, Mar 7, 2017.

Subject: Số Phận Lênh Đênh Của Một Cây Đàn.

Bông Giấy,

Đọc những dòng viết dẫm nước mắt, cứ tưởng như nạo vét đến cạn tầng đáy của tâm hồn, những chai sạn.

Không! Đó là những tiếng vỗ cánh khi vượt bay lên khoảng trời cao, vượt lên tất cả, cười át đi tất cả, để nhìn lại tất cả, cho một ca khúc mới trời sinh trong đời mình! Đó là thu hoạch, đó là niềm hạnh phúc chứ không hẳn là nỗi đau như khi BG hạ bút viết!

Mừng cho BG!

***/ Thư Nguyễn Văn Hùng Hà Nội.**

(Bài Mùa Thu, tháng 10/2020).

Những ai đang theo dõi đọc các bài Cô viết đều sở hữu được sự giàu có về tâm hồn lẫn cả sự đẹp đẽ của chữ nghĩa mà không một thế lực nào tước đoạt đi được.

***/ Thư Nguyễn Kính, Vũng Tàu.**

(Thư một):

Chị TTBG,

Do một sự vô tình dẫn dắt, em đã đến với Nhật Nguyệt Buồn Như Nhau. Tác phẩm đọc hết đến trang cuối đã đưa em trở về quá khứ. Dalat, mười ba tuổi chưa biết gì về âm nhạc, tình yêu, văn chương, cuộc đời sống xô, đến nay đầu đã bạc mới nhận ra được một cây bút tài hoa... và sẽ đọc tiếp những tác phẩm còn lại của chị.

Qua tác phẩm, một dĩ vãng rõ ràng hiện hiện trước mắt một cách không mơ hồ về một Đại úy Chương là bạn ông anh mình, một Thiếu tá Phong có người vợ cũng là chị của bạn mình, thầy Phùng Kim Ngọc dạy môn nhạc cho mình trong chương trình giáo dục, và anh Giang Văn Nhã là hàng xóm ở cách nhà mình hai căn. Hoài niệm về Dalat vẫn theo em suốt dòng đời, và những tác phẩm chị mà em sẽ đọc tiếp sẽ còn ẩn chứa những kỷ niệm đẹp cho em.

Cám ơn chị và chúc luôn mạnh khỏe, đạt nhiều mơ ước.

**/ (Thư hai):*

Cũng như bao nhiêu độc giả khác gửi đến chị vài dòng sơ giao bày tỏ tâm lòng ngưỡng mộ đối với một nhà văn, vậy mà sáng nay thức dậy lại nhận được những hồi âm rất chân tình của chị, em thật ngạc nhiên. (Làm sao mà chị có đủ thời gian trả lời cho từng thư độc giả?)

Đọc Nhật Nguyệt Buồn Như Nhau, em cảm nghiệm được cái “rất Thật” của chị. Em cũng

có đọc được một đoạn: “Có người hỏi chị rằng chị viết thật như vậy mà không sợ gì sao?”

Thông thường độc giả thích đọc những tác phẩm (gọi rằng) hay (theo cảm nhận của họ). Còn em không phải là người văn chương nên khi đọc Nhật Nguyệt, em có cảm giác mình đang hiện hữu ở thời gian và không gian rất thật trong tác phẩm. Cái Thật của chị không trau chuốt lời văn nên dễ dàng dẫn dắt độc giả xuyên suốt câu chuyện. Em bị cuốn hút bởi cây bút tài hoa viết rất thật về Dalat, khơi gợi lại những gì em đã mất.

Em không còn ở Dalat từ năm 1975, hiện nay ở Vũng Tàu. Chúc chị mạnh khỏe và bình an.

****/ Thư Nguyễn Thị Bích Hạnh
(North Carolina, Hoa Kỳ).***

Thưa chị BG,

Em mới chuyển về North Carolina. Em đăng ký cho con em lớp học đàn piano, mỗi tuần một buổi.

Đây là nơi lạnh lắm chị ơi! Em không muốn rời quê hương chút nào. Khi sang đây, em phải sống và làm việc chung với những người làm nail. Em không thấy vui. Và em luôn cảm thấy mình phải “chịu ngang bầy cùng bọn gấu dở hơi”. Chị đừng cho là em kiêu ngạo. Nhưng mà đời em chưa bao giờ phải sống với những người vừa lưu manh vừa bản tiện. Cho nên em mệt mỏi lắm.

Em, dù không phải là người nghệ sĩ yêu mây trời lộng lộng và yêu sự thăm thẳm của

đại dương bao la, hoặc đôi khi chỉ là yêu những gì thật nhỏ bé,... nhưng có lẽ em mang tâm thế của một người nghệ sĩ nên em cảm thấy vô cùng cô độc khi sống trong một tập thể những người bát nháo. Em chưa có cơ hội để học nhiều thứ nhưng em cố gắng học dần từng chút. Em rất thích âm nhạc. Tay em chưa từng biết cách để gõ phím đàn cho đánh động tâm can con người, nhưng em yêu tiếng đàn guitare của cha em ngày xưa. Em muốn con trai em sớm tiếp xúc với âm nhạc. Cái tai của em rất vụng, giọng em rất cứng nên em chỉ biết hát ru con bằng những bài ca đầu đời thôi.

Em đọc chị trên Facebook, dù chưa gặp chị bao giờ nhưng em ước ao con em được học đàn với chị. Cứ ước đi, còn được bao nhiêu thì tùy Trời.

Em vẫn duy trì thói quen đọc sách mỗi ngày cho con em. Thói quen tốt này được cha em rèn luyện cho ngày còn nhỏ. Em đọc chị, rất thích giọng văn của chị. Đơn giản vì nó rất dễ đọc. Văn chị không điệu đà mượt mát như ảnh chị ngoài đời nhưng rất thật. Thật như mùa xuân. Thật như sự sống. Và thật như cái chết.

***/ Thư Đỗ Thị Xuân Đào, Paris.**

Trong Tâm Bút Mùa Thu chị BG lại để cảm xúc lan tràn làm dâng ngập cõi hồn độc giả. Thật lạ lùng với bài biên khảo về Van Gogh viết năm 1992, cơ hồ ba mươi năm trước chị đã sống thật trong định mệnh người họa sĩ; giờ đây ba mươi năm sau, luồng tư tưởng và cảm

xúc này trở về tâm não. Một mảnh linh hồn nào của người họa sĩ tài hoa đã là con người và tâm hồn chị ở thế kỷ này chăng?

Từ cuộc chia tay với TNH cho đến cái chết người em trai ở Berlin, rồi cái chết mẹ già... bao đổ vỡ mát mát phủ lên đời chị, cuối cùng làm trống rỗng con người chị. Nhưng chị đã hết lòng phụng dưỡng mẹ già và đáp lại sự hy sinh trên các con thật là cao quý và đáng trọng của cụ. Tâm tư đau xót nhưng rõ ràng là hể chị đã sống cho một điều gì, cho một ai là đều dốc cạn hết máu trong tim ra, bất kể...

Chị ơi, em cầu nguyện Thượng Đế luôn thương yêu và che chở chị.

***/ Thư Trần Lệ Xuân, San Jose.**

Send: Aug. 21, 2016 at 9:57 AM.

Sub: Cú Finale Lơ Lửng Của Một Bản Đàn.

Chị thương,

Đọc những đoạn văn của chị, em thấy lòng chùng hẳn lại. Nghe mệnh mang chi lạ! Trong mỗi chữ mỗi dòng đều có hơi thở rưng rưng. Phải chăng định mệnh luôn éo le cho người tài hoa?

Chị giữ gìn sức khỏe nghe chị. Chúc chị luôn có những niềm vui, thành công và bình an chị nhé.

Thương chị. Trân trọng.

***/ Thư Kiệt Đoàn, Sài Gòn.**

(April 16/2021 với bài Người Đàn Bà Trong Căn Nhà Những Người Trăm Năm Cũ".)

Thưa cô Bông Giấy,

Lần đầu đọc bài cuối trong Một Truyện Dài Không Có Tên tập I thì cảm giác con cũng y hệt như của độc giả Phạm Thái Chung. Xót xa nhất là ở đoạn nhân vật Phùng Kim Ngọc đàn theo lời yêu cầu của nhân vật Trần Nghi Hoàng.

Tình cờ con đọc được một đoạn Một Truyện Dài Không Có Tên, rồi bị cuốn hút, nên ráng tìm đọc đủ tác phẩm đó. Rất tiếc những tác phẩm khác không tìm thấy. May mà tìm ra trang Facebook của cô để theo dõi. Có thể vào thời điểm cô viết MTDKCT thì cũng trạc tuổi con bây giờ, hoặc hơn vài tuổi, nên dễ dàng đồng cảm?

***/ Thư Diễm Châu, Nha Trang**

(đọc Trân Sa).

Mỗi một chuyện tình của chị mang một mảng màu sắc riêng để tạo nên một bức tranh kỳ ảo rất Thu Vân! Tất cả đều thật đẹp dưới những cái khung dù hạnh phúc hay đầy đau khổ. Đó là sự giàu có của chị mà biết bao người phải choáng ngợp.

Chị nên cố gắng viết ra hết, để dành lại cho các thế hệ sau được đọc nghe chị. Thế giới bây giờ chỉ toàn chiến tranh, virus và hỗn loạn, độc giả cần lắm những cung bậc êm dịu của cảm xúc từ trái tim.

*Em cũng vậy, giữa những cơn ba chợ búa
khốc liệt đời thường, em thích tìm về chút đẹp
để bình yên trong văn chương chị.*

Thương chị nhiều.

***/ Thư Nguyễn Tường Vy, San Jose.**

Sent: Aug. 2, 2016 at 9:20 PM.

Sub: Cú Finale Lơ Lửng Của Một Bản Đàn.

Chị Bông Giấy thân mến,

*Đêm qua em đã đọc ngay bài viết của chị.
Và rồi từ đó đến tận lúc này cứ nghĩ mãi đến
chị và anh Phùng Kim Ngọc. Vui, vì cuối cùng
thì em cũng đã có thể nhìn thấy một cái kết có
hậu cho hai nhân vật Nhật Nguyệt Buồn Như
Nhau, nhưng trong niềm vui đó cũng không
khỏi bùi ngùi thương cảm vì những năm tháng
dài phải xa nhau, bỏ phí tài năng, đứt đoạn
cuộc tình tuyệt đẹp.*

*Ước gì một ngày nào đó em được nghe
tiếng đàn của hai anh chị.*

***/ Thư Đỗ Thị Xuân Mai, Paris.**

Dec. 13/2020 12:13 khuya.

*Đọc chuyện tình Mẫn và Nguyễn trong
Trân Sa thấy dễ thương, lãng mạn, chân thành,
sâu sắc, nhưng đầy bản khoả dần vật và sàu
muộn cho trái tim Mẫn đã từng quá đau
thương. Tình của Nguyễn tràn đầy, cao thượng
và mãnh liệt đam mê!*

*Ôi! Vào thời điểm 1975 đất nước đắm chìm
trong đêm đen, con người quay cuồng, xã hội
hoảng loạn, giai cấp trí thức tiểu tư sản và
nghệ sĩ phải chịu tất cả những mất mát, thống*

khó. Mãn và Nguyễn sống ở thời đại này, vào độ tuổi mà thế hệ họ phải gánh chịu sự đổi thay chóng nhoáng trên cả một nền văn hóa bài bản đạo đức và sâu rộng mọi mặt. Họ rất đau khổ vì không thể chạy theo thời đại mới mà cũng không thể níu giữ lại thời đại cũ.

Những suy nghĩ trăn trở của Mãn trong tình yêu và những đọa đày bé tấc của Nguyễn, đọc mà thấy thật đau xót. Dù vậy tình yêu vẫn đẹp làm sao khi nó phát xuất từ trái tim đầy xúc cảm của những người trẻ trí thức và trình độ tâm hồn vô cùng phong phú! Tình yêu đến từ sự đồng cảm và trân quý dành cho nhau. Thứ tình yêu hiếm hoi đó, thời buổi này (mọi xã hội và văn hóa đều giả tạo, hời hợt), làm sao kiếm cho ra?

Cuộc đời chị Bông Giấy nhiều đau thương mà cũng đầy nét đẹp chiêm bao.

***/ Thư Nguyễn Văn Hùng, Hà Nội.**

Dec. 31/2020

Cô Bông Giấy thân mến,

Đọc những dòng cô viết mà sao con thấy đau quá! Đau cho những kiếp người do bởi cái vòng oan nghiệt của một chế độ ngoại lai mà đã phải tự chôn vùi bao nhiêu ước mơ, hoài bão, kỷ niệm. Đau hơn tất cả là cái đau của một dân tộc đang tuột dốc cả về luân lý, nhân bản lẫn giống nòi Tiên Rồng.

Ở bên này, con luôn theo dõi đọc bài cô trên Facebook và cả những tác phẩm của cô mà con hiện đang có cô ạ. Tụi bạn con thì chỉ

thích đọc những gì nhanh, ít chữ và tầm phào. Còn những gì gọi là kiến thức, là tinh hoa, giờ không bằng một cái “like” trên Facebook. Đó là sự thắng lợi của một chế độ đã làm bàn cùng và ngu dốt hóa cả mấy thế hệ tương lai.

***/ Thư nhà văn Nguyễn Hàm Anh,
Sàigòn.**

Ít hàng chia xẻ cùng Thu Vân những cảm nghĩ của Hàm Anh theo các tác phẩm Thu Vân đã viết. Sống một cuộc đời như Thu Vân, chẳng phải ai cũng có thể làm được. Một cuộc đời thật nhiều nước mắt nhưng niềm hạnh phúc thăng hoa cũng không phải ít.

Đó là điều may mắn cho Thu Vân, chẳng hơn là trải qua một cuộc sống nhạt nhẽo vô vị, không có gì để nói?

***/ Thư nhà văn Phan Ánh Hồng,
Dallas (Texas).**

Jan. 24/2019

Chị BG,

Đọc Viết Cho Người Đã Chết, em có cảm tưởng là trong khoảng thời gian viết tác phẩm đó, chị đang bị khủng hoảng và nhờ cây bút để thoát ra khỏi nó.

Cái câu chị trích dẫn của tỷ phú (Apple) Steve Jobs cho thấy rằng vật chất cũng chẳng giúp gì khi cơn bệnh kéo đến. Lúc cả thế giới này bị ô nhiễm thì dù một anh giàu su vẫn phải chết dưới cái ô nhiễm ấy. Tiếc rằng những người giàu nào thấy điều đó. Lúc giàu thì họ thấy có nhiều cái “mất” nên họ cắm đầu vào

việc tiếp tục làm giàu mà không quan tâm đến những chuyện khác. Facebook là một ví dụ điển hình, họ sẵn sàng hợp tác với bạo quyền độc tài để đè bẹp quyền tự do của con người trên một sự thật cần phải nói đến.

Em có bài viết về chuyện này trong mục Lá Thư Gửi Bạn, sẽ gửi chị xem sau khi đã đưa lên trang web Ngàn Lau của em.

***/ Thư Đoàn Khoa (đạo diễn), Sài Gòn.**

Thứ Hai ngày 8/9/2016

Chị Bông Giấy quý,

Em vừa đọc xong “Cú Finale...” của chị.

Như đã nói trong mail trước, em phải dành một khoảng “trống”, đủ tĩnh tâm để đọc. Dù giữa những đoạn văn là khoảng cách thời gian nhưng em vẫn thấy có một đường chỉ liên tục. Sợi chỉ này là “sự động vọng” của trái tim chị.

Cái mà em “thèm” ở chị là sự nồng nàn. Đó cũng là cái mà em thiếu trong lúc này. Em không viết cũng không dàn dựng được một kịch bản nào vì trong lòng em vừa lạnh lại vừa trống. Mà, nếu như có làm thì cũng không thể nào hay! (Tốt nhất là đừng làm!)

Văn của chị có nhạc, có nhịp, không phải người viết nào cũng có. Chị may mắn được kề cận bên mình hai “người tình” Âm Nhạc & Văn Chương (như chị tả). Hai người vừa làm chị buồn vừa kích thích cho chị “trút”.

Có một câu của Tchekov: “Ở đâu có Nghệ Thuật, ở đâu có Tài Năng, ở đó không có tuổi

già, không có cô đơn, không có bệnh tật... Và Cái Chết cũng chỉ là chết một nửa.”

Em cảm ơn Trời Đất đã cho em thấy cái Đẹp và cho em thực hiện được phần nào đó về điều này. Nó làm em bớt buồn.

Mong chị giữ được hoài ngọn lửa nồng nàn trong tim (giống như bốn mạng của chị).

***/ Thư Nguyễn Văn Hùng, Hà Nội.**

Mar. 29/2019

Cô ơi, Cô đừng nghĩ rằng không có ai đọc bài cô viết. Ít ra còn những độc giả bên Hoa Kỳ và rải khắp thế giới. Và trong đất nước đang quần quai bởi hiểm họa CS này vẫn có thầy Tôn Thất Triêm của con, có con, và sau này có con trai con khi lớn lên.

Quyển Nước Chảy Qua Cầu có chữ ký tác giả (được cô tặng vào mùa hè năm 2018 cô về VN), con vẫn giữ nguyên. Tuy hai mắt mù không nhìn được, nhưng thi thoảng con vẫn mở ra lật từng trang giấy, ngòì một mình suy nghĩ. Bạn con định mượn đi làm photocopy, con không đồng ý, bởi sợ nếu mang ra hàng, người ta bóc gáy hoặc có những tác động làm hư hại sách. Luôn luôn có dịp, con vẫn giới thiệu trang Web và trang Facebook của cô cho bạn. Còn họ có vào hay không thì tùy họ. Ở thời đại này, người ta không thích đọc những trang nhiều chữ, hoặc có đọc thì chỉ thích các tin cướp, giết, hiếp dâm, bạo động. Điều này xảy ra không những trong giới mù mà ở lẫn cả giới sáng mắt.

Nhưng, chẳng có gì dễ dàng và đơn giản cô nhi? “Hùng đông không dành cho những người đi ngủ”.

Nếu có dịp, cô hãy ra Hà Nội. Ra để lưu giữ lại trong văn chương cô những điều nhìn thấy; tới thăm Hà Đông trong thi ca Nguyễn Sa và cũng là nơi chôn nhau cắt rốn của Họa sĩ Tạ Ty trước khi người ta đốt sạch, hủy sạch các nơi này để biến các thế hệ trẻ trở thành những kẻ lưu vong ngay tại quê hương mình. Đau lắm mà chẳng thể làm gì được, cô ơi.

***/ Thư Hoàng Hà Giang, Nha Trang.**

Feb. 23/2019

Điều tuyệt vời nhất mà con có trong đời là được gặp một người lương thiện và tử tế như cô.

***/ Thư chị Kim Chi, Sài Gòn.**

Thứ Hai, July 31. 2017 11:56 khuya.

Thu Vân ơi,

Chị nhớ những lời văn của em ghê! Chị vẫn thương em. Em là con người chỉ “làm khổ đàn ông” và bản thân em cũng chẳng bao giờ được hưởng lâu bền hạnh phúc. Số em sinh ra làm đàn ông lụy dù trong tâm hồn em không cố ý khiến họ khổ nhưng họ vẫn mãi khổ vì em. Em đã là như vậy, ai từng gặp qua cũng không bao giờ quên được.

Chị luôn nhớ tới em, nhớ những ngày tháng em đau khổ vì chị Lan, nhớ cái buồng bình của em trong mối tình trái ngang cùng anh Ngọc đạo 1974 ở Dalat.

Cầu mong em có đủ sức khỏe ngồi vào bàn viết để chị và các độc giả thương mến chữ nghĩa em có chuyện kể mà đọc dài dài.

***/ Thư Xuân Đào, Paris** (bài Cái Lò Văn Chương đăng trên Facebook hôm thứ Năm June 10/2021 1:40 trưa.)

Quá đã quá đã! Sống cả đời mới thấy có người dám thẳng tay quất một đòn chí tử cho cái đám ồn ào đưa nhau lên “đỉnh cao trí tuệ” ở bên Mỹ như thế! Đọc mà phát sướng rên mé đầu hui! Có thể chứ! Cứ ca cẩm nhau, trao giải rút quân cho nhau là mục đích, hoặc chỉ viết theo xu hướng nào đó để có nhiều độc giả.

Hoan hô chị Bông Giấy! Người tìm đọc chị rất ít nhưng chị không cần tìm độc giả, độc giả tự tìm chị. Viên ngọc có ánh sáng nằm tận hốc đá nào thì rồi một ngày cũng sẽ được mặt trời soi đến.

Vô cùng cảm ơn lòng can đảm, sự trung thực khẳng khái của chị. Nét đẹp văn chương chị được thoát thai từ nỗi đờn đau định mệnh riêng là một điểm son quá hiếm.

***/ Thư Kim Thanh Nguyễn**

(hồi đáp lời Xuân Đào, Paris).

Tuy rằng “Văn chương hạ giới rẻ như bèo” nhưng hạ giới vẫn còn người có TÂM, có TÂM, có DŨNG như chị BG là niềm vui của những người yêu văn chương chân chính.

***/ Thư Nguyễn Văn Chức (Dalat).**

Sub. v/v: Lời Thú Nhận Của Một Nhà Văn.

Dalat, Mar. 23/2017

Chị Thu Vân thân mến,

Nói rất riêng với chị điều này: Rằng, em hồ nghi cả Âm Nhạc lẫn Văn Chương, luôn những Tiêu Phong này nọ, đều không phải là đam mê đích thực chị đi tìm. Và đó mới là tất cả vấn đề Rắc Rối hoặc Ý Nghĩa của cuộc đời bất thường của chị. Nhưng bất kể thế nào, chị đã cru mang một cuộc đời quá lạ lùng theo lối đẹp riêng của nó. Em mong chị trân quý sự lạ lùng thật đặc biệt đó.

Em, Chúc.

*

**

Còn nhiều mẫu thư rất đẹp khác nữa. (Có chỉ MỘT thư chữ rửa tàn tệ trên chỉ chút 4 trang giấy viết tay, gửi từ Houston, Texas!)

Như vậy đã đủ cho tôi vịn vào mà đứng dậy mỗi khi tuyệt vọng, cháy lòng! Hết!

[]

Trần Thị Bông Giấy.

(Bài kết thúc tại San Jose, Chủ nhật July

11/2021

1:48 chiều.)

[]

Bình luận:

Nguyễn Văn Hùng (Hà Nội).

Chủ nhật, 11 tháng 7, 2021 lúc 22:59 PM.

Dạ con chào cô ạ.

Cho dù thế nhân có quát những lần roi đời cay nghiệt, đôi khi rất tội tã lên cô thì con vẫn thấy cô có rất nhiều người luôn đồng hành bên cô. Điều đó không phải ai cũng có được cô ạ.

Con lại nhớ tới câu ghi trong cuốn Kinh Thánh: “Cho dù người mẹ có thể quên con, nhưng ta không quên con. Sợi tóc trên đầu con, ta đã đếm rồi.”

Chúc mừng cô với bản tổng kết những sự quý trọng của độc giả khắp nơi trên thế giới ạ.

Con chúc cô sức khỏe và bình an.

Jos. Nguyễn Văn Hùng.

□